

21.10.2020

TERVEYDENHUOLLON PALVELUVALIKOIMANEUVOSTON KOKOUS NRO 2 /2020 TOIMIKAUSI 2020-2023

Aika 25.9.2020 klo 12.00-16.00

Paikka Sosiaali- ja terveysministeriö, Meritullinkatu 8, Nh Meritullisali / Skype

Osallistujat x Sirkku Pikkujämsä, puheenjohtaja

Jäsenet

x Annakaisa Iivari, varapj (e)
(avoin)
x Janne Leinonen, varapj. (e)
- Kaisa Riala
x Päivi Koivuranta (e)
x Vesa Kiviniemi (e), ei k. 4
x Marja Pöllänen (e), ei k. 9
x Juha Auvinen (e)
x Miia Turpeinen (e)
x Teppo Heikkilä
x Heikki Lukkarinen (e)
x Juhani Sand (e)
x Katri Vehviläinen-Julkunen (e)
- Mirva Lohiniva-Kerkelä
x Ismo Linnosmaa (e)

Varajäsenet

- Jaska Siikavirta
x Minna-Liisa Luoma
- Kirsi Vainiemi
x Jussi Holmalahti (e)
x Tuula Kock (e)
x Kari Punnonen
- Minna Kaila
- Riitta Aejmelaesus
- Juha Korpelainen
x Anu Maksimow (e)
- Sirkku Jyrkkiö
- Sari Mäkinen
x Teuvo Antikainen (e)
x Juha Alanko (e)
x Marina Kinnunen (e)

Pysyvä sihteeristö

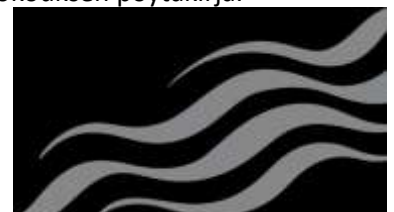
x Ilona Autti-Rämö, pääsihteeri
x Sari Koskinen, erityisasiantuntija
x Reima Palonen, erityisasiantuntija
x Sinikka Sihvo, erityisasiantuntija
x Leena Alanne, assistentti

Asiantuntijat

1. Avaus, kokouksen osallistujat, päätösvaltaisuus ja edellisen kokouksen pöytäkirja (14.8.2020), liite 1

Todettiin, että STM on myöntänyt lääkintöneuvos Sirkku Pikkujämsälle eron Palkon jäsenyydestä THL:n edustajana ja nimennyt hänet Palkon puheenjohtajaksi Päivi Sillanaukeen virkavapaan ajaksi 1.9.2020-31.5.2021.

Päätös: Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.00. Todettiin kokouksen osallistujat ja päätösvaltaisuus. Merkittiin tiedoksi edellisen kokouksen pöytäkirja.

Hyväksyttävät suositukset

2. Vastasyntyneiden vaikean immuunivajeen (SCID) seulonta, liitteet 2a-d, *Ilona Autti-Rämö*

Palkon 11.6.2020 kokouksessa hyväksymä suositusluonnos ja sen valmistelumuistio ovat olleet otakantaa.fi palvelussa. SCID-jaosto on käsitellyt annetut 8 kommenttia ja tehnyt niiden edellyttämät perustellut muutokset, jotka esiteltiin neuvostolle.

Päätös: Hyväksyttiin suositus, valmistelumuistio sekä suosituksen tiivistelmä.

3. Epäterveellisen ravitsemuksen ja vähäisen liikunnan aiheuttaman sairastumisriskin pienentäminen elintapaohjauksella ja omahoidon tuella, liitteet: 3a-c, *Sari Koskinen*

Suositusluonnos oli kommentoitavana otakantaa.fi –palvelussa 25.8.20 saakka. Siihen antoi palautetta 35 vastaajaa. Elo-jaosto kävi kokouksessaan 7.9.20 läpi saadun palautteen ja teki niiden pohjalta suositusluonnokseen joi-takin muutoksia.

Päätös: Hyväksyttiin suositus, valmistelumuistio täydennettynä hyväksymiseen osallistuneilla Palkon jäsenillä sekä tiivistelmä.

Otakantaa-komentointiin hyväksyttävät suositusluonnokset

4. Brolusitsumabi kostean silmänpohjan ikärappeuman hoidossa, liite 4, *Sinikka Sihvo*

Käsiteltiin lääkejaoston valmistelemaa suositusluonnosta. Koska valmisteella on myyntiluvan myöntämisen jälkeen raportoitu vakavia haittatapahtumia, päädyttiin esittämään poissulkevaa suositusta.

Päätös: Hyväksyttiin suositusluonnos vietäväksi otakantaa.fi-palveluun.

Muut päätettävät asiat

5. Suosituskokonaisuuden rakenne, liitteet 5a-c, *Reima Palonen*

Puheenjohtajien jaosto on yhdessä sihteeristön kanssa valmistellut suosituk-sen, valmistelumuistio ja tiivistelmän mallipohjat, joissa on huomioitu kesä-kuussa hyväksytyyn käsikirjan sisältö. Kuvaamalla aiempaa tarkemmin eri doku-menttien sisällöt ja tekniset yksityiskohdat yhdenmukaistetaan suosituksia ja

tehostetaan toimintaa. Mallipohjien sisältöä voidaan käyttökokemuksen perusteella muuttaa vapaammin. Lääkesuosituksia varten tehdään oma pohjansa, koska niistä ei laadita valmistelumuistiota.

Päätös: Hyväksyttiin mallipohjat käytettäväksi tämän päivän jälkeen aloitettavissa suosituksissa. Pohjissa olevia sanamuotoja ja elementtejä voidaan kuitenkin ottaa mukaan myös jo työn alla oleviin suosituksiin.

6. Huume- ja lääkeriippuvuudet, liite 6, *Ilona Autti-Rämö*

Miepä-jaosto kokoontui uudessa kokonpanossa 8.9.2020 ja tarkensi suosituksen tarvetta, tavoitetta sekä kirjallisuuskatsauksen päivitystarvetta. Huume- ja lääkeriippuvuuden hoito toteutuu Suomessa eri alueilla hyvin eri tavoin. Järjestäjillä ei ole kovin hyvää tietoa siitä, mitä eri palvelut sisältävät. Suositus kohdennetaan huume- ja lääkeriippuvuuden hoitomenetelmiin huomioiden eri hoitoportaiden tarpeet ja hoidon jatkuvuus. Kirjallisuuskatsaus on osin vanhentunut ja se ehdotettiin päivitettäväksi samoilla PICO määrittelyillä kuin alkuperäinen rajaten se huume- ja lääkeriippuvuuden hoitoon.

Päätös: Päätettiin, että hankitaan kirjallisuuskatsauksen päivitys samalla PICO-asetelmalla kuin aiempi katsaus teetettiin.

7. Atetsolitsumabi yhdessä platinapohjaisen hoidon kanssa ensi linjan hoidossa uroteelisyövässä, *Reima Palonen*

Lääkejaosto ei käsitellyt asiaa 21.9, koska lääkeyritykselle tulee ensin antaa mahdollisuus antaa vastine.

Päätös: Siirrettiin käsiteltäväksi seuraavassa kokouksessa.

8. Huonon unihygienian aiheuttaman sairastumisriskin pienentäminen elintapaohjauksella ja omahoidon tuella, *Sinikka Sihvo*

Elo-jaosto todennut, ettei systemaattisen kirjallisuuskatsauksen antama tietopohja ole riittävä suositusvalmistelun jatkamiseksi. Jos suosituksen laatimista jatketaan, tarvitaan ongelman uudelleenmäärittely ja uusi kirjallisuushaku. Lisäksi Palkon suositus tulisi hyvin lähelle Käypä hoidon Unettomuus- suositusta, joka on päivitetty kesäkuussa 2020.

Päätös: Hyväksyttiin, että sihteeristö selvittää syksyn aikana suosituksen jatkovalmistelun edellytyksiä.

9. Palkon asiantuntijat, liite 9, *Ilona Autti-Rämö*

Palveluvalikoimaneuvostolla on terveydenhuoltolain mukaan asiantuntijoiden verkosto. Asiantuntija voi tarpeen mukaan osallistua neuvoston ja jaostojen kokouksiin ja toimia myös yhteishenkilönä muihin palveluvalikoimaan vaikuttaviin toimijoihin. Asiantuntijalla ei ole kokouksissa päätösvaltaa, mutta hän voi kommentoida oman asiantuntemuksensa pohjalta suositukseen vaikuttavia tekijöitä.

Päätös: Valittiin liitteen 9 mukaiset henkilöt Palkon asiantuntijoiksi 30.6.2023 päättyvän toimikauden loppuun.

10. Jaostojen täydentäminen, *Sari Koskinen*

Palko hyväksyi kokouksessaan 14.8.20 mm. Miepä-, Tules- ja Elo-jaostojen perustamisen ja kokoonpanon. Samalla sovittiin, että jaostojen kokoonpanoa voidaan seuraavassa kokouksessa täydentää Palkon jäsenillä tai varajäsenillä.

Professori Ismo Linnosmaa Itä-Suomen yliopistosta on Palkon jäsen ja hän vahvistaa Miepä-jaoston terveystaloustieteellistä osaamista.

Asiantuntijalääkäri Tuula Kock Kuntaliitosta on Palkon varajäsen. Hän on yleislääketieteen erikoislääkäri ja hänellä on monipuolista osaamista sekä kokemusta Elossa valmisteilla olevista aiheista.

Tules-jaostoon ei vielä edellisessä kokouksessa valittu STM:n edustajaa. Lääkintöneuvos Sirkku Pikkujämsä vastaa jatkossa mm. erikoissairaanhoidon ja terveydenhuollon keskittämiseen liittyvistä asioista.

Muutettu päätösehdotus:

- a) Valitaan Tuula Kock Elo-jaoston jäseneksi 30.6.2023 saakka.
- b) Valitaan Ismo Linnosmaa sekä Minna-Liisa Luoma Miepä-jaoston jäseneksi 30.6.2023 saakka.
- c) Valitaan Sirkku Pikkujämsä tuki- ja liikuntaelinten sairauksien jaoston jäseneksi 30.6.2023 saakka.

Päätös: Hyväksyttiin em. henkilöt jaostojen jäseniksi 30.6.2023 saakka.

11. Lausunto remdesiviiri-lääkkeen käytöstä COVID-19-taudin hoidossa, *Reima Palonen*

STM on pyytänyt palveluvalikoimaneuvostolta lausuntoa remdesiviiri-lääkkeen käytöstä COVID-19-taudin hoidossa. Fimea on laatinut lääkkeestä [arviointikoosteen](#).

Lausunto koskee säännöstelyn edellytyksiä tilanteessa, jossa lääkettä ei riitä kaikille potilaille, jotka lääketieteellisesti arvioiden tarvitsisivat sitä. Todettiin erikseen, että lausunnolla ei voida määrittellä palveluvalikoimaa, vaan se on suositusta heikompi ohjausvaikutukseltaan.

Keskusteltiin lausunnon antamisen oikeudellisesta perustasta ja tämän hetkestä näytön asteesta, joka on epävarma. Tällä hetkellä remdesiviiriä annetaan Suomessa potilaille vain lääketutkimuksessa. Jos näytön aste tutkimustulosten valmistuessa vahvistuu ja remdesiviirin voidaan osoittaa olevan vaikuttavaa, on todennäköistä, että tarvitaan säännöstelyn periaatteita lääkkeen rajallisen saatavuuden vuoksi. Keskusteltiin näistä periaatteista.

Todettiin mm., että lausunnossa tulee tuoda ilmi tämän hetkisen näytön epävarmuus ja pohdittiin, onko ylipäänsä mahdollista antaa lausuntoa. Todennäköisesti epidemia kuitenkin kiihtyy loppuvuoden aikana ja lääkkeen säännöstelyn tarve voi tulla ajankohtaiseksi.

Päätös: Lausuntoa muokataan Palkon antaman ohjeistuksen mukaiseksi sihteeristön toimesta ja Palko hyväksyy sen sähköpostikokouksella.

Keskusteltavat asiat, tiedoksi

12. Tilannekatsaus, *Reima Palonen*

Suun terveydenhuollon jaosto kokoontui 28.8.2020 viimeistelemään PICO-asetelmaa kirjallisuuskatsauksen hankintaa varten. Toimeksiantotarjouksia voidaan ryhtyä lähettämään puitesopimusmenettelyssä valituille toimijoille, kun menettelyn tekniset yksityiskohdat saadaan viimeistelyä sihteeristössä.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

13. Huonon suuhygienian aiheuttaman sairastumisriskin pienentäminen elintapaohjauksella ja omahoidon tuella, *Sari Koskinen*

Jaosto kävi läpi kokouksessaan 7.9.20 suosituksen valmistelun tilanteen ja jatkaa valmistelua seuraavassa kokouksessaan lokakuussa.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

14. Tilannekatsaus suosituksesta lanneselän luudutuskirurgia ja sen jälkeinen kuntoutus, *Reima Palonen*

Jaosto kokoontui 11.9.2020 käsittelemään lähes valmista kirjallisuuskatsausta. Suositusluonnos pyritään saamaan hyväksyttäväksi 4.11. kokoukseen lähetettäväksi otakantaa.fi-komentointiin.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

15. Selvityshenkilöiden raportti palveluvalikoiman muodostumisen periaatteista, *Ilona Autti-Rämö*

Selvityshenkilöt professori Minna Kaila ja apulaisprofessori Mirva Lohiniva-Kerkelä ovat kartoittaneet palveluvalikoiman muodostumista ohjaavia tekijöitä sekä eri tahojen antamien suositusten keskinäistä roolia. Raportissa esitetyissä toimenpide-ehdotuksissa korostuu tarve palveluvalikoimaan kuulumisen periaatteiden ja prosessien selkeyttämisen sekä niitä koskevan lainsäädännön muutostarve. Esitettiin raportin keskeinen sisältö ja ehdotukset.

Päätös: Keskustellaan tarkemmin raportin sisällöstä Palkon seuraavassa kokouksessa, kun selvityshenkilöt ovat läsnä.

Muut asiat

16. Ilmoitusasiat, *Ilona Autti-Rämö*

- Sidosryhmäyhteistyö
 - 17.9 Lääkäriliiton järjestämä tilaisuus lääkkeiden hallitusta käytöstä
 - Kansallinen lääkkeiden hankintaneuvottelu käynnistyy
 - Suunnitteilla tiede- ja terveystoimittajille kohdennettu tilaisuus HILAn kanssa
- Puitesopimus systemaattisten kirjallisuuskatsausten hankkimiseksi, *Sari Koskinen*
- Muistutus sidonnaisuuskyselyyn vastaamisesta
- Pidetään seminaari tulevista aihevalinnoista ja Palkon 2021 toimintasuunnitelmasta 4.11, ennen Palkon kokousta
- Syksyn kokoukset:
 - 4.11.2020
 - 16.12.2020

17. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja Sirkku Pikkujämsä

Pääsihteeri Ilona Autti-Rämö

Erityisasiantuntija Sari Koskinen

Erityisasiantuntija Reima Palonen

Erityisasiantuntija Sinikka Sihvo

LIITTEET

Liite 1 Palkon kokouksen pöytäkirja 14.8.2020
Liite 2a Yhteenveto SCID Ota kantaa kommenteista
Liite 2b Suositus SCID-seulonta
Liite 2c Valmistelumuistio SCID-seulonta
Liite 2d Tiivistelmä SCID-seulonta
Liite 3a Elintapaohjaus /Ravitsemus ja liikunta -suositus
Liite 3b Elintapaohjaus /Ravitsemus ja liikunta -valmistelumuistio
Liite 3c Elintapaohjaus /Ravitsemus ja liikunta -suosituksen tiivistelmä
Liite 4 Brolusitsumabi suositusluonnos
Liite 5a-c Suosituksen, valmistelumuistion ja tiivistelmän mallipohjat
Liite 6 Kirjallisuushaun päivitys
Liite 9 Palkon asiantuntijoiksi ehdotettujen esittely

JAKELU

Neuvoston varsinaiset jäsenet ja varajäsenet
Asiantuntijat
Sihteeristö

